

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Що думають про вільну торгівлю між ЄС та Україною в Одесі?

У рамках проекту “Угода про вільну торгівлю між ЄС та Україною: аналітична, методологічна та інформаційна підтримка переговорів” МЦПД завершує консультації щодо майбутньої угоди про вільну торгівлю між Україною та Європейським Союзом. Одеса стала останнім містом, де 24 червня економісти Центру Ільдар Газізуллін та Ігор Шевляков провели обговорення. Учасники заходу згодилися, що економічна інтеграція на відміну від політичної має добрі шанси для реалізації, адже поглиблена ЗВТ є політично прийнятною для Євросоюзу і економічно привабливою для України

Мета консультацій – організація змістовного публічного діалогу між урядом, зацікавленими бізнес-структурами й експертами щодо формування чіткої позиції українського уряду на переговорах про зону вільної торгівлі з ЄС. Учасники круглого столу обговорили такі питання:

- 1. Вплив ЗВТ з ЄС на перспективи економічної інтеграції в СНД.**
ЄС і Росія – важливі торговельні партнери України, а тому інтеграція з одним із них за рахунок погіршення торгівлі з іншим недоцільна – вважають учасники заходу. Зокрема недоцільними є створення митного союзу з ЄС, а також національних регуляторних органів з Росією, що, зокрема, передбачалося угодою про Єдиний економічний простір (ЄЕП).
- 2. Визначення чутливих щодо лібералізації торгівлі галузей.**
Під час заходу було зазначено, що деякі сектори економіки, зокрема сільське господарство, є неконкурентоспроможними і можуть програти від підписання угоди про ЗВТ. Цей вплив можна мінімізувати через підвищення ефективності системи надання державної підтримки та можливості підприємствам галузі скористатися сприятливою ситуацією на світових ринках продовольства.
- 3. Політика сприяння торгівлі.**
Представники бізнесу поскаржилися на суперечливість законодавства, що регулює перетинання і транзит

вантажів територією України. За свідченнями учасників обговорень, це, зокрема, призводить до випадків конфіскації транзитних товарів за рішеннями суду, що, своєю чергою, спричиняє втрату країною транзитних вантажів з ЄС до Росії.

- 4. Ставлення іноземних інвесторів до бізнес-середовища в Україні.**
Одеські бізнесмени зауважили, що іноземні інвестори зазначають відсутність серйозних вад інвестиційного середовища, адже успішно провадять бізнес навіть у наявних недосконалих регуляторних умовах для бізнесу.
- 5. Політична інтеграція України та ЄС.**
Представники місцевої влади зазначили, що Україна має надалі домагатися асоційованого членства в ЄС. Утім, більшість учасників круглого столу згодилися, що економічна інтеграція нині має більш шанси для реалізації, адже поглиблена зона вільної торгівлі є політично прийнятною для Євросоюзу й економічно привабливою для України.
- 6. Поступовість лібералізації торгівлі.**
Деякі учасники обговорення запропонували спочатку проаналізувати наслідки вступу країни до СОТ, а потім починати лібералізацію торгівлі з країнами ЄС. Проте оскільки переговори про поглиблену ЗВТ між ЄС та Україною імовірно триватимуть щонайменше три роки, а більшість наслідків від

вступу до СОТ економіка України вже відчула, неприємних сюрпризів і необхідності корегувати пріоритети зовнішньої політики, імовірно, не буде.

- 7. Низька ефективність розроблення та імплементації державної політики.**
Учасники обговорення зазначили непослідовність парламенту у виконанні міжнародних зобов'язань, взятих країною після вступу до СОТ. Зокрема недавня законодавча ініціатива про збереження високих ввізних мит на автомобілі (ветована Президентом) була не на користь українських споживачів. Низька ефективність роботи парламенту й уряду погіршують міжнародну репутацію України та є тривожним сигналом щодо ефективності майбутніх переговорів і реалізації угоди про ЗВТ.

МЦПД здійснює проект “Угода про вільну торгівлю між ЄС та Україною: аналітична, методологічна та інформаційна підтримка переговорів” за фінансового сприяння Шведської агенції міжнародного розвитку (SIDA).

Мета проекту – сприяти процесу економічної та торговельної інтеграції України з Європейським Союзом, надаючи аналітичну, методологічну й інформаційну підтримку центральним і місцевим органам влади в Україні, бізнесу та засобам масової інформації.

Партнери МЦПД у проекті – Міністерство економіки, Міністерство закордонних справ і Секретаріат Кабінету Міністрів. ■

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до старшого економіста МЦПД Ільдара Газізулліна за телефоном (044) 484-44-00 чи електронною поштою igazizullin@icps.kiev.ua.

Споживчі настрої у крутому піке

За березень–квітень 2008 року індекс споживчих настроїв (ІСН) в Україні впав на 9,9 пункту до надзвичайно низького значення 88,0. Минуло вже майже два роки з того часу, як опитування фіксувало настільки погані споживчі настрої і настільки суттєву їхню зміну: останній раз це трапилося навесні 2006 року, коли ІСН впав на 12,2 пункту до значення 84,9. Отже, якщо за останні два роки споживчі настрої зазвичай були близькими до нейтральних, то їхнє погіршення у перші два весняні місяці 2008 року дає підстави говорити про справді песимістичну налаштованість більшості українців

Навесні 2008 року погіршення зазнали не тільки споживчі настрої, а й оцінки поточного становища (ІПС) та економічні очікування (ІЕО) мешканців України. Так, значення ІПС скоротилося на 9,4 пункту до 91,8, а значення ІЕО – відповідно, на 10,2 пункту до 85,5.

Навіть більше, у березні–квітні 2008 року погіршилися значення всіх складників ІСН. Лише індекс доцільності робити великі купівлі х5, попри суттєве скорочення на 7,0 пункту, зберіг позитивне значення у 106,5. Таке значення індексу вказує на готовність більшості українців продовжувати витратити чималі кошти на вдоволення власних потреб. Хоч як дивно, воно спостерігається на тлі надзвичайно низьких оцінок поточного особистого матеріального становища – відповідний індекс х1 впав на 11,8 пункту до безпрецедентно низького за останні кілька років спостережень значення у 77,0.

Значення всіх трьох складників ІЕО вказують на те, що в очікуваннях українців у квітні 2008 року переважав песимізм. Найсуттєвішого погіршення зазнав індекс очікуваних змін особистого матеріального становища х2 – його значення скоротилося на 12,1 пункту до 89,8. А найнижче серед усіх індексів значення у 76,4 мав х2 – індекс очікуваного розвитку країни впродовж наступного року, що за перші два весняні місяці 2008 року впав на 11,7 пункту. Кращими були очікування українців щодо розвитку економіки країни впродовж наступних п'яти років, адже відповідний індекс х4 скоротився лише на 6,9 пункту до відносно високого значення у 90,2.

Попри переважний песимізм і негативну динаміку у споживчих настроях, навесні

2008 року поліпшились очікування мешканців України щодо інфляції (ІІО) та динаміки безробіття (ІОДБ). Значення ІІО та ІОДБ скоротилися, відповідно, на 6,3 пункту до 183,8 та на 2,8 пункту до 112,8. Отже, в Україні спостерігаються традиційно високі інфляційні очікування та порівняно незначні очікування щодо динаміки безробіття.

За березень–квітень 2008 року споживчі настрої погіршилися та були переважно песимістичними в усіх регіонах України. Винятком став Київ, мешканці якого не тільки спромоглися зберегти оптимізм, а й поліпшити значення ІСН на 0,3 пункту до 104,5. Найменше значення ІСН у 77,5 і найбільше його скорочення на 13,6 пункту спостерігалось на Сході.

Песимізм і погіршення споживчих настроїв навесні 2008 року опитування зафіксувало в усіх типах населених пунктів. Водночас спостерігався обернений зв'язок між розміром населеного пункту та значенням ІСН. Відповідно, найпесимістичніше

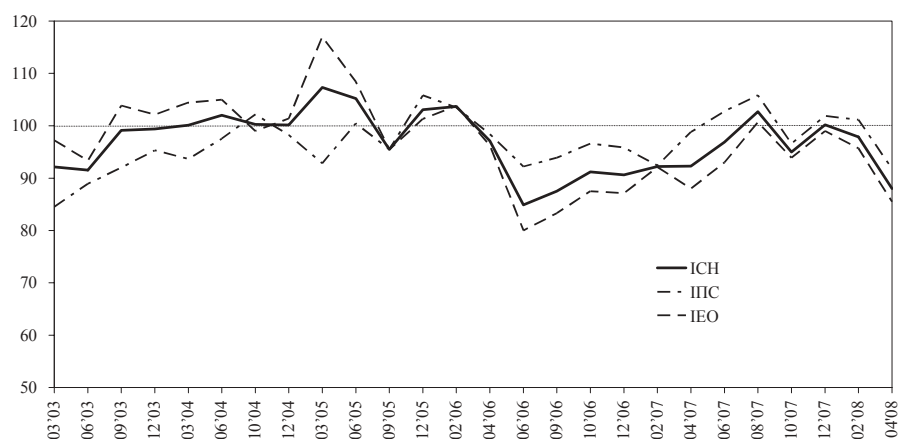
налаштованими виявилися мешканці великих міст (крім Києва), а найменш – селяни. У великих містах значення ІСН становило 80,3, а на селі – 91,0.

За перші два весняні місяці 2008 року песимістичні споживчі настрої та падіння ІСН були властиві всім групам громадян за віком і рівнем доходу. Цілком природно: що старшим і біднішим був опитаний, то глибший песимізм він виявляв. Близькими до нейтральних споживчі настрої залишалися лише у молодих і заможних громадян, на що вказують відповідні значення ІСН у 97,7 та 94,0. ■

“Споживчі настрої” є спільним проектом Міжнародного центру перспективних досліджень і компанії GfK Ukraine. “Споживчі настрої” – це щодвомісячне дослідження очікувань домашніх господарств та їхньої оцінки поточного стану економіки і свого добробуту. Індекс споживчих настроїв (ІСН) є провідним показником оцінки тенденцій на споживчому ринку, який використовують у всьому світі. Цей показник є основним індикатором для планування в компаніях, що продають товари і послуги населенню.

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до економіста МЦПД Максима Бороди за телефоном (044) 484-44-00 чи електронною поштою mboroda@icps.kiev.ua.

Індекс споживчих настроїв в Україні

Джерела: GfK Ukraine, Міжнародний центр перспективних досліджень

вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеними до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua.

Редактор **вісника центру** Ольга Львова (olvova@icps.kiev.ua)
Телефон: (044) 484-4400.
Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.

Міжнародний центр перспективних досліджень – незалежна дослідницька організація, що має на меті інтелектуальну підтримку процесу ухвалення політичних рішень в Україні.

Директор Центру Володимир Нікітін.

Адреса: вул. Пимоненка, 13а, Київ, Україна, 04050
Телефон: (044) 484-4400. Факс: (044) 484-4402
Web: <http://www.icps.com.ua/>